

Balogh Lajosné

Szépségipari vállalkozások
létrehozának, működtetésének és
megszüntetésének jogi alapjai

A követelménymodul megnevezése:

Szépészeti szolgáltatóegység üzemeltetése

A követelménymodul száma: 1210-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-012-30

A SZÉPSÉGIPARI VÁLLALKOZÁS LÉTREHOZÁSÁNAK, MŰKÖDTETÉSÉNEK ÉS MEGSZÜNTETÉSÉNEK JOGI ALAPJAI

A három szépségipari tevékenység a fodrászat a kozmetika és a kéz és lábápolás, műkörömépítés Szakmai és vizsgakövetelményeiknek közös modulja a szépsészeti szolgáltatóegység üzemeltetése, melyen belül foglalkozunk a vállalkozásformákkal, azok szabályozóival, betartandó jogszabályokkal.

1. ábra. Justitia¹

Mi is az a jog és a jogszabály?

A jog a társadalomban elfogadott magatartási szabályok és előírások összessége, melyet az állami szervek útján az állam bocsájt ki, az egész társadalomra általánosan érvényes és kötelező, az állami szervek betartásukat biztosítják, ellenkező esetben szankcionálják is. Jogszabályok tehát a megfogalmazott jogalkotási eredmények; törvények rendeletek.

¹ Forrás: <http://drkardoseditugyved.hu/justitia.jpg> (2010. augusztus 07.)

A vállalkozás felelősséggel, kötelezettséggel, következményekkel jár, s jó, ha emlékezetükbe tartják, hogy „A törvény nem tudása nem mentesít”!

Előjáróban engedjenek meg egy jó tanácsot. Egy vállalkozás indítása előtt mindig szerezzék meg az ide vonatkozó naprakész, hiteles információkat, ha úgy érzik, hogy nem képesek kiigazodni a jogszabályok sűrű hálójában, vegyék igénybe szakemberek segítségét. Alaposan fontolják meg, hogy mire vállalkoznak. Ismerjék meg a vállalkozás jogi hátterét, feltételeit, lehetséges körülményeit is. A szabályozók nagyon gyakran változnak, a piaci lehetőségek meg még gyakrabban.

A szakképzés felnőttképzési rendszerében elvárható lenne, hogy mindenki, aki a képzésbe belép, tudja, mire vállalkozik, de ez nem így van. Sajnos iskolarendszerű, de iskolarendszeren kívüli képzés esetén is még a kimenetnél is vannak hiányosságok, ezért még egy dolgot véssenek jól az eszükbe és ennek megfelelően tanuljanak, végezzék a dolgukat.

A képesítés megszerzése után büntetőjogi felelősséggel tartoznak a munkájukért és ezt vegyék nagyon komolyan!

2. ábra. Szépségipari vállalkozás

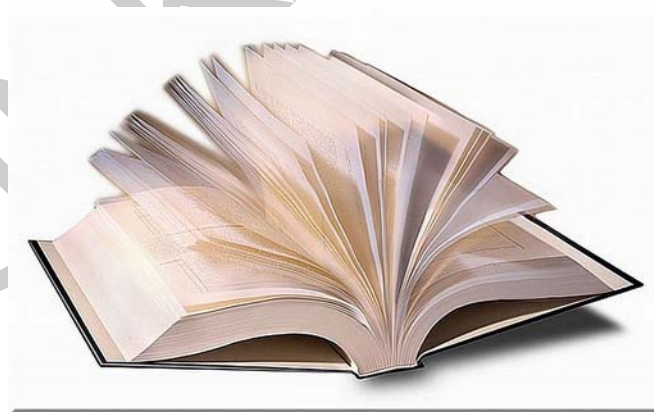
ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Egy vállalkozás beindításakor elsődlegesen azt kell eldönteni, hogy azt milyen formában, egyéni, avagy társas vállalkozás formájában kívánjuk végezni. Ennek eldöntéséhez tájékozódnunk kell a vállalkozási formák típusairól, előnyeiről, hátrányairól. Ki kell választanunk a célunknak leginkább megfelelőt.

Reményeink szerint ennek a tananyagnak az elsajátítása után tájékozottabbak lesznek a piacgazdaság vállalkozásairól szóló ismeretekben, de ennyivel ne elégedjenek meg. Ha vállalkozóként akarnak dolgozni minden esetben naprakész információ birtokában, döntsenek.

Először célszerű kideríteni, hogy a végezni kívánt tevékenység engedélyhez, képesítéshez kötött-e, milyen feltételekkel, milyen lehetőségekkel, milyen kötelezettségekkel indítható, működtethető és hogyan szüntethető meg. Fontolják meg, hogy a vállalkozás kötelezettségei között szerepel a járulékfizetés is, amit akkor is rendezni kell, ha semmi bevételük nincs. A vállalkozásban legfontosabb a szakmai tudás, de tájékozottnak kell lenni a vállalkozás működtetésében is. Jó, ha van szakképzett segítségük egy könyvelő személyében, aki segíteni tud a tervezésben, de a vállalkozás a felelősséggel együtt az Önöké, dönteni Önöknek kell.

Egy vállalkozás elindításához nem csak a szakmai tudás és a képesítés fontos, hanem a piacképes ötlet, az indításhoz szükséges tőke és a vállalkozás szabályozóiban a szükséges mértékű tájékozottság.

3. ábra. Szükséges jogi információkat számos nyomtatott kiadvány is segít?

² Forrás: <http://static.168ora.hu/db/00/F5/konyv-d0000B0F595618c8600b4.jpg> (2010. augusztus 07.)

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Választásukat segítő, az alábbiakban bemutatásra kerül a három leggyakrabban alkalmazott vállalkozási forma, nevezetesen:

1. egyéni vállalkozói tevékenység (egyéni vállalkozó, egyéni cég)
2. betéti társasági
3. korlátolt felelősségű társaság

EGYÉNI VÁLLALKOZÓI TEVÉKENYSÉG

Az egyéni vállalkozásra vonatkozó törvényi szabályozás jelentős változtatáson esett át, ugyanis 2010. január 2-től az egyéni vállalkozásokról szóló 1990. évi V. törvény hatályát veszítette, helyette a 2009. évi CXV. törvény lépett hatályba. Az új jogi szabályozás célja az egyéni vállalkozói regisztráció korszerűsítése és egyszerűsítése.

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdését továbbra is a körzetközponti jegyzőnél kell majd bejelenteni. A bejelentést követően a körzetközponti jegyző automatikusan, haladéktalanul, elektronikus úton beszerzi az egyéni vállalkozó adószámát és statisztikai számjelét. Az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos eljárások kizárólag elektronikus úton, az ügyfélkapun keresztül kezdeményezhetők.

Azon bejelentők számára, akik ügyfélkapuval még nem rendelkeznek, a körzetközponti jegyző létrehozza azt. Ennek során lehetőség van arra, hogy a szükséges feltételekkel, ismeretekkel nem rendelkező egyéni vállalkozó az ügyfélkapuhoz szükséges elektronikus levélcíme helyett kézbesítési megbízottja elektronikus levélcímét adja meg.

2009. évi CXV. törvény 3. § (1) bekezdése alapján egyéni vállalkozó lehet:

- a) a magyar állampolgár,
- b) az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak az állampolgára, továbbá az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes más állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a letelepedés tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgáraival azonos jogállást élvező személy,
- c) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó, a b) pontban nem említett olyan személy, aki a szabad mozgás és tartózkodás jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja,

d) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó bevándorolt vagy letelepedett jogállású személy, a keresőtevékenység folytatása céljából, családegyesítés céljából vagy tanulmányi célból kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező személy, valamint a humanitárius célból kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező befogadott és hontalan.

(2) Nem lehet egyéni vállalkozó:

a) aki korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen,

b) akit a közélet tisztasága elleni [a büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) XV. Fejezet VII. cím] a nemzetközi közélet tisztasága elleni (Btk. XV. Fejezet VIII. cím), gazdasági (Btk. XVII. Fejezet), vagyon elleni (Btk. XVIII. Fejezet) bűncselekmény miatt jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül,

c) akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül,

d) aki egyéni cég tagja vagy gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja.

A körzetközponti jegyző a hozzá elektronikus úton eljuttatott bejelentési űrlap alapján a szükséges teendőket azonnal, mérlegelés nélkül végzi el. Amennyiben az űrlap kitöltése hiánytalan volt, további feltételek a bejelentővel szemben a bejelentés során nem támaszthatók.

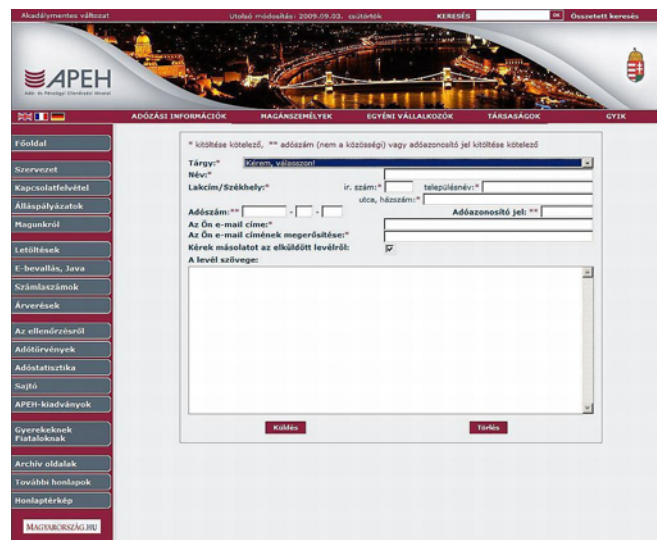
Az egyéni vállalkozó tevékenységét azután kezdheti meg, ha részére a bejelentésről szóló, a működéséhez szükséges azonosítókat is tartalmazó igazolást megküldték, illetve átadták. Az új szabályozás alapján – az elektronikus ügyintézés és a hatóságok közötti elektronikus kommunikáció révén – erre azonnal, percek alatt kerül sor.

Az egyéni vállalkozói tevékenység a továbbiakban nem köthető egyéni vállalkozói igazolványhoz, annak kiváltása csak lehetőség lesz. Ha az egyéni vállalkozó úgy ítéli meg, hogy működését az igazolvány segítheti, illeték megfizetése mellett az okmányirodától kérheti annak kiadását az ügyfélkapun keresztül, illetve személyesen az okmányirodánál. Az egyéni vállalkozói igazolvány az abban szereplő adatokat (az egyéni vállalkozó neve, tevékenység körei, adó- statisztikai és nyilvántartási száma) közhitelesen tanúsító okirat.

Az egyéni vállalkozók tehát lényegesen egyszerűbben, gyakorlatilag egy regisztrációt követően megkezdhetik tevékenységüket, a jogszabályoknak megfelelő tevékenykedés utólag ellenőrizhető. Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy az egyes, engedélyhez, vagy bejelentéshez kötött konkrét tevékenység szabadon folytatható lenne, hanem azt jelenti, hogy az adott tevékenység „keretét” megadó egyéni vállalkozói tevékenység megkezdése és folytatása lényegesen leegyszerűsödik.

Azon tevékenységekre, amelyek a továbbiakban (is) bejelentéshez vagy engedélyhez kötöttek a rájuk vonatkozó ágazati szabályok is alkalmazandók (általánosságban elmondható, hogy az Irányelvet átültető kerettörvény ezen szabályokon is egyszerűsít).

A bejelentési eljárásért (ideértve a változás-bejelentést és a megszüntetést is) illetéket, vagy díjat nem kell fizetni.

The image shows a screenshot of the APEH (Hungarian Tax Authority) website's electronic customer service portal. The page is titled "APEH Elektronikus ügyfélszolgálat" and features a navigation menu on the left with options like "Főoldal", "Szervezet", "Kapcsolatfelvétel", "Állásajánlatok", "Hírek", "Tudtad-e?", "E-bevallás, Java", "Számítások", "Árverések", "Az ellenőrzés", "Adótörvények", "Adóstatutika", "Sajtó", "APEH-kiadványok", "Gyerekeknek", "Fiataloknak", "Archív oldalak", "További honlapok", and "Honlapkép". The main content area displays a registration form for "Egyéni vállalkozás" (Individual Entrepreneurship). The form includes fields for "Tárgy" (Subject), "Név" (Name), "Lakcím/Székhely" (Address/Registered Office), "ir. szám" (Postal Code), "településnév" (Settlement Name), "utca, házszám" (Street, House Number), "Adószám" (Tax ID Number), "Az Ön e-mail címe" (Your e-mail address), and "Az Ön e-mail címének megerősítése" (Confirmation of your e-mail address). There is also a checkbox for "Kérek másolatot az elküldött levélről" (I request a copy of the sent letter) and a large text area for "A levél szövege" (The content of the letter). The form has "Küldés" (Send) and "Törölés" (Delete) buttons at the bottom.

4. ábra. Az APEH elektronikus ügyfélszolgálat³

A jelenleg már egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozók számára az új törvény hatályba lépésével semmilyen új feladat, kötelezettség nem jelentkezik, hiszen ők már rendelkeznek a szükséges azonosító számokkal. Erre tekintettel az új törvény hatályba lépése miatt tőlük adatszolgáltatás, vagy bármely más közreműködés nem kérhető. A jelenlegi egyéni vállalkozói igazolványok a továbbiakban is használhatóak és a bennük szereplő adatok változásáig alkalmasak lesznek a bennük szereplő adatok közhiteles igazolására.

2009. évi CXV. törvény

15. § (3) Ha valamely gazdasági tevékenység gyakorlását jogszabály – ide nem értve az önkormányzati rendeletet – hatósági engedélyhez köti, az egyéni vállalkozó e tevékenységét csak az engedély birtokában kezdheti meg, illetve végezheti.

16. § (1) Az egyéni vállalkozó közreműködőként alkalmazottat, külön jogszabályban meghatározott bedolgozót, segítő családtagot, és szakiskolai, szakközépiskolai tanulót foglalkoztathat.

³ Forrás: <http://www.apel.hu> (2010. augusztus 11.)

(2) Képesítéshez kötött tevékenységet az egyéni vállalkozó csak akkor folytathat, ha a jogszabályokban meghatározott képesítési követelményeknek megfelel. Jogszabály – ide nem értve az önkormányzati rendeletet – eltérő rendelkezése hiányában képesítéshez kötött tevékenységet az egyéni vállalkozó akkor is folytathat, ha a képesítési követelményeknek maga nem felel meg, de az adott tevékenység folytatásában személyesen közreműködő, általa határozatlan időre foglalkoztatott személyek között van olyan, aki az előírt képesítéssel rendelkezik.

(3) Ha az egyéni vállalkozónak több telephelye (fióktelepe) van, a képesítési követelményekre vonatkozó előírásokat valamennyi telephelyen (fióktelepen) érvényesíteni kell.

Nagyon fontos kiemelni, hogy az egyéni vállalkozó az egyéni vállalkozói tevékenységéből eredő kötelezettségeiért, azaz az egyéni vállalkozói tevékenysége folytán keletkezett tartozásaiért teljes vagyonával felel!

Az egyéni vállalkozó gazdasági tevékenysége során az „egyéni vállalkozó” megjelölést (vagy annak e.v. rövidítését) és nyilvántartási számát neve (aláírása) mellett minden esetben köteles feltüntetni.

Az egyéni vállalkozó halála esetén az egyéni vállalkozó özvegye, özvegy hiányában vagy annak egyetértésével örököse, illetve az egyéni vállalkozó cselekvőképtelenségét vagy cselekvőképességének korlátozását kimondó bírósági határozat esetén az egyéni vállalkozó nevében és javára törvényes képviselője az egyéni vállalkozói tevékenységet folytathatja, ha egyéni vállalkozói tevékenységét az e törvényben meghatározottak szerint bejelenti.

Az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységét legalább egy hónapig és legfeljebb öt évig szüneteltetheti.

A szünetelés bejelentésére az e §-ban meghatározott eltérésekkel az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésnek bejelentésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság megszűnése

2009. évi CXV. törvény

19. § (1) Az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság e törvény erejénél fogva megszűnik

a) ha az egyéni vállalkozó az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetését – az erre rendszeresített elektronikus úrlapon – a Hatóságnak bejelenti, a bejelentés napján,

b) ha az egyéni vállalkozó egyéni céget alapított, a cégbejegyző határozat jogerőre emelkedésének napját megelőző napon, illetve ha az egyéni vállalkozó átruházással megszerezte az egyéni cég vagyoni betétjét, az átruházás napján,

- c) az egyéni vállalkozó halála napján,*
- d) az egyéni vállalkozó cselekvőképességének korlátozását vagy cselekvőképtelenségét kimondó bírósági határozat jogerőre emelkedésének a napján,*
- e) ha az adóhatóság törölte az egyéni vállalkozó adószámát, a törlést kimondó határozat jogerőre emelkedésének napján.*

(2) A Hatóság az egyéni vállalkozói tevékenység folytatását **megtiltja**, ha

- a) az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdését vagy folytatását kizáró ok áll fenn,*
- b) ha a szünetelés kezdőnapját követően öt év eltelt, és az egyéni vállalkozó nem intézkedett az egyéni vállalkozói tevékenység folytatása vagy megszüntetése iránt,*
- c) ha az egyéni vállalkozó a 11. § (1) bekezdés c) pontja szerinti tevékenységek egyikét sem folytathatja jogszerűen.*

Bár nem túl gyakori vállalkozási forma, azért fontos néhány szót említeni a teljesen újjá „varázsolt” vállalkozási formáról, az **egyéni cégről**.

Az **egyéni cégek** létesítését és működésük feltételét az egyéni vállalkozói tevékenységhez hasonlóan szintén a 2009. évi CXV. törvény szabályozza.

Az egyéni cég a cégnyilvántartásba való bejegyzéssel, a bejegyzés napján jön létre.

Egyéni céget kizárólag az egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő természetes személy alapíthat és annak – szűk körű kivételtől eltekintve – csak egy egyéni vállalkozó tagja lehet, nincs akadálya azonban annak, hogy a tag ügyvezetőt, cégvezetőt bízjon meg. Egy természetes személy csak egy egyéni céget alapíthat.

Az egyéni vállalkozó választhat, hogy egyéni cége korlátozott, vagy korlátlan felelősséggel működik-e, előbbi esetben pedig maga határozhatná meg azt az összeget, amely erejéig felel, úgy, hogy nem szükséges ezt az összeget induláskor a cég rendelkezésére bocsátani, hanem megteheti később, szükség esetén.

Egyéni cég alapítása esetén az alapítót törölni kell az egyéni vállalkozói nyilvántartásból, így az addig egyéni vállalkozóként tevékenykedő természetes személy ezt követően már csak egyéni cég keretében végezheti tevékenységét.

Ebből következően az egyéni cég vagyona az alapító (tag) magánvagyonából a cég rendelkezésére bocsátott vagyon, az egyéni cég adózott eredménye is a természetes személy tagnál jelentkezik, vagyis az osztalék is az alapító természetes személyt illeti meg. Hitelezővédelmi okokból egyéni cég alapítása során az egyéni vállalkozó a nyilvántartásból való törléséig keletkezett tartozásaiért az egyéni vállalkozói tevékenységet végzett magánszemély és az általa alapított egyéni cég egyetemlegesen felel.

Az egyéni cég gazdasági társasággá alakulhat át, az egyéni vállalkozóvá való „visszaalakulás” fogalmilag kizárt.

1. Gazdasági társaságokról általánosságban

A Magyarország területén székhellyel rendelkező gazdasági társaságok alapítását, szervezetét és működését, a társaságok alapítóinak, illetve tagjainak (részvényeseinek) jogait, kötelezettségeit, továbbá felelősségét, valamint a gazdasági társaságok formaváltását, egyesülését, szétválását és jogutód nélküli megszűnését a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény szabályozza (továbbiakban Gt).

Gazdasági társaságot üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására külföldi és belföldi természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok alapíthatnak, működő társaságba tagként beléphetnek, társasági részesedést (részvényt) szerezhetnek. Gazdasági társaság alapításához – a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság kivételével – legalább két tag szükséges.

Természetes személy egyidejűleg csak egy gazdasági társaságban lehet korlátlanul felelős tag, azaz nem lehet valaki például egyszerre kettő vagy több betéti társaság belfogója.

Tartsuk továbbá szem előtt a fentiekben már részletezteteket, miszerint nem lehet valaki egyszerre egyéni vállalkozó és gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja. Mindezek felül kiskorú személy (18 életévét be nem töltött személy) sem lehet gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja.

A gazdasági társaságoknál is fontos szabály, hogy képesítéshez kötött tevékenységet, ha jogszabály – ide nem értve az önkormányzati rendeletet – kivételt nem tesz, gazdasági társaság csak akkor folytathat, ha e tevékenységben személyesen közreműködő tagjai, munkavállalói, illetve a társasággal kötött tartós polgári jogi szerződés alapján a társaság javára tevékenykedők között legalább egy olyan személy van, aki a jogszabályokban foglalt képesítési követelményeknek igazolt módon megfelel.

A gazdasági társaság alapításához társasági szerződés megkötése, egyszemélyes gazdasági társaságnál alapító okirat elfogadása szükséges. A társasági szerződést, alapító okiratot közjegyző által készített közokiratba vagy ügyvéd, illetve az alapító jogtanácsosa által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni. A gazdasági társaság a cégjegyzékbe való bejegyzésével, a bejegyzés napján jön létre.

A létesítő okiratban többek között meg kell határozni:

- a) a gazdasági társaság cégnevét és székhelyét;
- b) a gazdasági társaság tagjait, mégpedig – ha a törvény másképp nem rendelkezik – nevük (cégnevük) és lakóhelyük (székhelyük), jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság cégjegyzékszámának (nyilvántartási számának) feltüntetésével;
- c) a gazdasági társaság azon tevékenységeit, amelyeket a társaság a cégjegyzékben feltüntetni kíván;

A SZÉPSÉGIPARI VÁLLALKOZÁS LÉTREHOZÁSÁNAK, MŰKÖDTETÉSÉNEK ÉS MEGSZÜNTETÉSÉNEK JOGI ALAPJAI

- d) a társaság jegyzett tőkéjét, az egyes tagok vagyoni hozzájárulását, valamint a jegyzett tőke rendelkezésre bocsátásának módját és idejét;
- e) a társaság képviselétét, ideértve a cégjegyzés módját;
- f) mindazt, amit e törvény az egyes társasági formáknál kötelezően előír.

Bármilyen cégformát is választunk az egyik legfontosabb kérdés annak tisztázása, hogy tevékenységünket hol kívánjuk végezni, azaz hol lesz társaságunk székhelye illetve telephelye.

A cég székhelye a cég bejegyzett irodája. A bejegyzett iroda a cég levelezési címe, az a hely, ahol a cég üzleti és hivatalos iratainak átvétele, érkeztetése, őrzése, rendelkezésre tartása, valamint ahol a külön jogszabályban meghatározott, a székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítése történik. A cégnek a székhelyét cégtáblával kell megjelölnie.

5. ábra. Szépségszalon cégtáblával

A székhelyet a Ctv. 31. §-a szerint irányítószám, helység, utca, házszám, emelet, ajtó vagy ezek hiányában helyrajzi szám feltüntetésével kell megjelölni. Mindez a biztos elérhetőséget szolgálja. Tekintettel arra, hogy az illetékes adóhatóságnál a székhelytől eltérő levelezési cím már nem adható meg, így nagyon fontos hogy a kiválasztott székhely alkalmas legyen arra, hogy hivatalos leveleinket fogadhasunk, mivel az ismeretlen székhelyű cégek adószámát az adóhatóság azonnali hatállyal felfüggeszti.

A hatályos szabályozás értelmében lényegében minden olyan hely, ahol egy társaság a székhelyén kívül üzleti tevékenységet folytat, telephelynek minősül.

A cég telephelye a tevékenység gyakorlásának a cég társasági szerződésében, alapító okiratában, alapszabályában (a továbbiakban együtt: **létesítő okiratában**) foglalt olyan tartós, önállósult üzleti (üzemi) letelepedéssel járó helye, amely a cég székhelyétől eltérő helyen található, a cég fióktelepe pedig olyan telephely, amely más településen van, mint a cég székhelye.

Cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára a cég jogosult.

A használat jogosságát több féle okirat igazolhatja, ilyenek lehetnek: a **székhelynek** (telephelynek) helyt adó ingatlan tulajdonosával, bérleti szerződéssel kötött bérleti szerződés, használati szerződés, amely kifejezetten tartalmazza, hogy az érintett ingatlan címe a cégnyilvántartásba székhelyként, vagy telephelyként bejegyezhető. A használat jogosságát nem csak cégalapításkor, hanem azt követően bármikor igazolni kell.

6. ábra. Bérelt tanműhely⁴

A gazdasági társaság legfőbb szerve a betéti társaságoknál a tagok gyűlése, korlátolt felelősségű társaságnál a taggyűlés.

A gazdasági társaság legfőbb szervének feladata elsősorban a társaság alapvető, stratégiai ügyeiben való döntés. A legfőbb szerv kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyeket az egyes gazdasági társasági formákra vonatkozó rendelkezések határozzák meg.

Egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságnál taggyűlés nem működik, és a gazdasági társaság legfőbb szervének e törvényben, illetve a társasági szerződésben meghatározott hatáskörében az egyedüli tag írásban határoz.

⁴ Forrás: MOSZI

A gazdasági társaság ügyvezetését – a gazdasági társaságok egyes formáira vonatkozó rendelkezések szerint – a társaság vezető tisztségviselői vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület látja el. E törvény alkalmazásában ügyvezetésnek minősül a társaság irányításával összefüggésben szükséges mindazon döntések meghozatala, amelyek törvény vagy a társasági szerződés alapján nem tartoznak a társaság legfőbb szervének vagy más társasági szervnek a hatáskörébe. A betéti társaság ügyvezetését az üzletvezetésre jogosult tag vagy tagok vezető tisztségviselőként látják el. A korlátolt felelősségű társaság ügyvezetését egy vagy több ügyvezető látja el.

Nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője az:

- akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélték, amíg a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesült.
- akit jogerős bírói ítélettel a vezető tisztség gyakorlásától eltiltottak, e tilalom hatálya alatt nem lehet vezető tisztségviselő.
- akit valamely más foglalkozástól jogerős bírói ítélettel eltiltottak, az ítélet hatálya alatt az abban megjelölt tevékenységet főtevékenységként folytató gazdasági társaságban nem lehet vezető tisztségviselő.
- a gazdasági társaságnak megszűntetési eljárás során való törlést követő három évig nem lehet más gazdasági társaság vezető tisztségviselője az a személy, aki a törlést megelőző naptári évben a gazdasági társaságnál vezető tisztségviselő volt.
- Nem lehet más gazdasági társaság vezető tisztségviselője az a személy, akinek – mint a felszámolással megszűnt gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjének vagy legalább többségi befolyást biztosító részesedéssel rendelkező tulajdonosának – felelősségét a felszámolási eljárásról szóló törvény szerinti eljárásban jogerősen megállapította, és a jogerős bírósági határozat szerinti helytállási kötelezettség alapján a fizetési kötelezettségeit nem teljesítette. A tilalom hatálya a vele szemben lefolytatott végrehajtási eljárás eredménytelenségétől számított öt év.

A vezető tisztségviselői megbízás az érintett személy általi elfogadással jön létre. A vezető tisztségviselők újraválaszthatók és a társaság legfőbb szerve által bármikor, indokolási kötelezettség nélkül visszahívhatók.

A vezető tisztségviselő az új vezető tisztségviselői megbízás elfogadásától számított tizenöt napon belül azokat a társaságokat, ahol már vezető tisztségviselő vagy felügyelőbizottsági tag, írásban tájékoztatni köteles.

A vezető tisztségviselők korlátlanul és egyetemlegesen felelnek a társasággal szemben azokért a károkért, amelyek a bejelentett adat, jog vagy tény valótlanágából, illetve a bejelentés késedelméből vagy elmulasztásából származnak, ideértve azt is, ha a számviteli törvény szerinti beszámoló, valamint a kapcsolódó üzleti jelentés összeállítása és nyilvánosságra hozatala nem a számviteli törvény előírásainak megfelelően történt.

A gazdasági társaság munkavállalóival szemben a munkáltatói jogokat – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – a vezető tisztségviselő gyakorolja. Ha a társaságnál ügyvezető testület működik, a társasági szerződésben, a társasági szerződés ilyen rendelkezése hiányában pedig az ügyvezető testület ügyrendjében kell rendelkezni a munkáltatói jogok gyakorlásának a testület tagjai közti megosztásáról.

A gazdasági társaságot a társaság vezető tisztségviselője írásban cégjegyzés útján képviseli.

Ha törvény vagy a társasági szerződés másként nem rendelkezik, a vezető tisztségviselők és a cégvezető cégjegyzési joga – a pénzforgalmi számla feletti rendelkezés tekintetében is – önálló, az egyéb képviselők cégjegyzésének érvényességéhez pedig két képviseleti joggal rendelkező személy együttes aláírására van szükség. A társasági szerződés úgy is rendelkezhet, hogy meghatározott munkakört betöltő munkavállaló cégjegyzési joga önálló, valamint hogy a vezető tisztségviselő, illetve a cégvezető valamelyik képviseletre feljogosított munkavállalóval együttesen jogosult a gazdasági társaság cégjegyzésére.

A gazdasági társaság a cégjegyzékből való törléssel szűnik meg.

Jogutód nélkül szűnik meg a gazdasági társaság, ha

- a) a társasági szerződésben meghatározott időtartam eltelt, vagy más megszűnési feltétel megvalósult;
- b) a társaság legfőbb szerve elhatározza a társaság jogutód nélküli megszűnését;
- c) a társaság tagjainak száma egyre csökken, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik;
- d) a cégbíróság a Ctv.-ben meghatározott okok miatt megszünteti;
- e) jogszabály így rendelkezik.

Jogutóddal szűnik meg a társaság társasági formaváltás, egyesülés és szétválás (a továbbiakban együtt: átalakulás) esetén. Társasági formaváltásnak számít, ha a gazdasági társaság egyetemes jogutódlással más gazdasági társasági formát választ.

A gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a megszűnő társaságot terhelő kötelezettség alapján fennmaradt követelés a társaság megszűnésétől számított ötéves jogvesztő határidő alatt érvényesíthető a gazdasági társaság volt tagjával (részvényesével) szemben.

Ha a gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik – a felszámolási eljárás, végelszámolásnak van helye.

2. Betéti társaság

A betéti társaság a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény szerint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok egyik típusa. A jogi személyiség nélküli gazdasági társaság is jogképes cégneve alatt, jogokat szerezhethet és kötelezettségeket vállalhat, így különösen tulajdont szerezhethet, szerződést köthet, pert indíthat és perelhető.

A társaság tagjai üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatására vállalnak kötelezettséget. A Bt-ben legalább egy tag (beltag) felelőssége a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeikért korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges, míg legalább egy másik tag (kültag) csak a társasági szerződésben vállalt vagyoni betétje szolgáltatására köteles. A társaság alapításához tehát legalább két tag szükséges, a beltag, akinek a felelőssége korlátlan, és egy kültag, akinek a felelőssége csak a vagyoni betétje mértékéig terjed.

Betéti társaság alapításához vállalkozói számla nyitása kötelező. A betéti társaság esetében a törzstőkére nincs minimum előírás, azaz bármilyen összegű kezdő tőkével alapítható.

A Bt. létesítése társasági szerződéssel történik, melyet valamennyi tagnak alá kell írnia. Maga a társaság a cégjegyzékbe történő bejegyzéssel, a bejegyzés napján jön létre. Korlátozásként érvényesül, hogy egy természetes személy egyidejűleg csak egy gazdasági társaságban lehet korlátlanul felelős tag (Bt esetén beltag). Kiskorú személy nem lehet gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja. Közkereseti és betéti társaság nem lehet gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja.

Korlátlanul felelős az a tag, aki a társaság tartozásaiért a saját teljes vagyonával felel, jelen esetben a beltag (ok).

A társasági szerződést szerződésminta használatával is el lehet készíteni, ez lényegesen leegyszerűsíti a társaság alapítását. A cég nevében a „Bt.” rövidítést kötelező feltüntetni. A társasági szerződésben elegendő csupán a Bt. fő tevékenységi körét feltüntetni, ám ezen túlmenően egyéb tevékenységi körök is szerződésbe foglalhatók, hiszen gazdasági társaság bármely gazdasági tevékenységet folytathat, amit törvény nem tilt, vagy nem korlátoz.

Főszabály szerint a nyereség és a veszteség a tagok között a vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlik meg, de a társasági szerződés ettől eltérően is rendelkezhet.

A társaság kötelezettségeiért elsősorban a társaság felel vagyonával. Amennyiben a társasági vagyon a követelést nem fedezi, a társaság kötelezettségeiért a beltagok saját vagyonukkal korlátlanul és egyetemlegesen felelnek. Az újonnan belépő beltag főszabály szerint a többi beltaggal azonos módon felel a belépés előtt keletkezett tartozásokért, az ettől való eltérést a társasági szerződésben rögzíteni kell.

A tag tagsági jogviszonya megszűnik, ha társasági szerződésben meghatározott vagyoni hozzájárulását felhívás ellenére nem teljesítette, vagy ha ebben a tagok közösen megegyeztek. Megszűnhet a tag kizárásával, a részesedés átruházásával, rendes vagy rendkívüli felmondással, a tag halálával vagy jogutód nélküli megszűnésével, illetve ha a tagság fenntartása jogszabályba ütközik.

Rendes felmondás: bármely tag jogosult a tagsági jogviszonyát három hónapra, írásban felmondani.

Rendkívüli felmondás: az ok megjelölésével, azonnal hatállyal lehetséges, ha egy másik tag a társasági szerződést súlyosan megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a vele való további együttműködést, vagy a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyezteti. A tag a társasági részesedését (tagsági jogait és kötelezettségeit) írásban megkötött szerződéssel a társaság más tagjára vagy harmadik személyre átruházhatja. A meghalt tag örököse, illetve a megszűnt tag jogutódja a társaság tagjaival történt megegyezés alapján a társaságba tagként beléphet.

A gazdasági társaság legfőbb szerve a tagok gyűlése. A legfőbb szerv ülésén a gazdasági társaság tagjai vehetnek részt. A legfőbb szerv feladata elsősorban a társaság alapvető, stratégiai ügyekben való döntés.

A határozatainak legnagyobb részét a jelen lévő tagok szavazatainak egyszerű többségével hozza meg. Valamennyi tag egyhangú szavazatával meghozott határozat kell a társasági szerződés módosításához, valamint a szokásos üzleti tevékenységébe nem tartozó ügyekben való döntéshez. A társasági szerződés módosítását valamennyi tagnak alá kell írnia.

Betéti társaságnál az ügyvezetést az üzletvezetésre jogosult tag vagy tagok vezető tisztségviselőként látják el.

3. Korlátolt felelősségű társaság

A korlátolt felelősségű társaság egy jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, amely meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével indul, és amelyben a tagok kötelezettsége alapvetően csak saját vagyoni hozzájárulásuk befizetésére terjed ki.

A gazdasági társaság alapításához valamennyi tag vagyoni hozzájárulása szükséges. E hozzájárulás révén szerzi meg a társaság az induló vagyonát. Ha a tag a társasági szerződésben vállalt vagyoni hozzájárulását az ott meghatározott időpontig nem szolgáltatja, az ügyvezetés harmincnapos határidő kiírásával felhívja a teljesítésre. Ha nem teljesít, úgy a tagsági jogviszonya a határidő lejártát követő napon megszűnik.

A törzstőke minimális összegét a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény határozza meg.

Jelenleg korlátolt felelősségű társaság alapításához minimum 500.000,-Ft törzstőke szükséges, az egyes tagok törzsbetéteinek minimuma 100.000,-Ft (egyszemélyes gazdasági társaságnál alapító törzsbetéte minimum 500.000,-Ft). A hátralékos befizetéseket legkésőbb 1 éven belül kell befizetni.

A társaság tagja lehet nagykorú, cselekvőképes magánszemély, vagy egy másik gazdasági társaság, nyilvános felhívás útján tagokat gyűjteni korlátolt felelősségű társaság esetében tilos.

A gazdasági társaság alapításához társasági szerződés, és a társaságnak a cégnyilvántartásba való bejegyzése szükséges. A társasági szerződést valamennyi tagnak alá kell írnia. A társasági szerződést közjegyző által készített közokiratba vagy ügyvéd, illetve az alapító jogtanácsosa által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni.

A társasági szerződésben meg kell határozni többek között:

- a társaság cégnevét és székhelyét,
- társaság tagjait, nevük és lakóhelyük feltüntetésével,
- a társaság tevékenységi körét,
- a társaság jegyzett tőkéjét, a jegyzett tőke rendelkezésre bocsátásának módját és idejét,
- a cégjegyzés módját,
- a vezető tisztségviselő(k) nevét és lakóhelyét,
- gazdasági társaság időtartamát, ha a társaságot határozott időre alapítják,

és mindazt, amit a gazdasági társaságokról szóló törvény az egyes társasági formáknál kötelezően előír.

A korlátolt felelősségű társaság a cégjegyzékbe történő bejegyzéssel, a bejegyzés napján jön létre. A társaság bejegyzését követően a társaság vagyonából az egyes tagokat megillető hányadot üzletrésznek nevezzük.

A társaság fennállása alatt a tagok a társaság adózott nyereségének felosztásra kerülő részből részesednek törzsbetéteik arányában. A társaság fennállása alatt a törzsbetétet a tagok nem követelhetik vissza, de ha egy tag meg akar válni a társaságtól, üzletrészét eladhatja. Fontos szabály, hogy ilyenkor a társaság tagjait úgy nevezett elővásárlási jog illeti meg.

A tagok felelőssége gazdasági szempontból korlátolt, ugyanis csak a törzsbetét befizetésére, a kikötött egyéb mellékszolgáltatásokra és a pótbefizetésekre terjed ki. A tagok a társaság hitelezőinek nem felelnek, kockázatviselésük törzsbetétjük mértékére van korlátozva. A Kft ügyvezetője viszont korlátlan módon, egész vagyonával felel a társaság tartozásaiért a hitelezőknek szándékos kár okozás esetén.

A korlátolt felelősségű társaságnál a legfőbb szerve a taggyűlés. A taggyűlés a tagok összességéből áll.

A gazdasági társaság ügyvezetését a társaság vezető tisztségviselője, a korlátolt felelősségű társaságnál az ügyvezető, vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület látja el.

Amennyiben a Kft. tagjaink száma, vagy a tevékenységének jelentősége indokolja, a társasági szerződés legalább három tagból álló felügyelőbizottság létrehozását írhatja elő.

A kft. megszűnésének elhatározásához legalább 3/4-es szavazattöbbség szükséges. A fizetési kötelezettségek kiegyenlítése után fennmaradó vagyonból először az esetleges pótbefizetéseket kell visszatéríteni, majd a megmaradó vagyont a törzsbetét arányában kell felosztani a tagok között.

Ha a kft. tagjainak száma egyre csökken, akkor egyszemélyes kft-ként működik tovább. Ezt maghaladóan a gazdasági társaságokra vonatkozó szabályok lehetővé teszik egyszemélyes kft. alapítását.

Az egyszemélyes kft olyan társasági forma, ahol az alapító egymaga vállalkozhat, de vállalkozásaiért csak a vállalkozásba fektetett vagyona erejéig tartozik felelősséggel. Az egyszemélyes kft-nél nincs taggyűlés, annak hatáskörét az alapító gyakorolja, ő dönt, és erről a vezető tisztségviselőket írásban köteles értesíteni.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Keresse ki interneten és írja le, hogy milyen bejelentési kötelezettsége van az egyéni vállalkozás indításakor?

2. Hasonlítsa össze az egyéni vállalkozó és az egyéni cég fogalmát. A különbségeket és a hasonlóságokat írja le. Ön a két vállalkozási forma közül melyiket választaná? Indokolja döntését!

3. Tervezze meg az ön jövőbeni vállalkozásának formáját. Indokolja választását.

4. Definiálja, hogy mit jelent a cég székhelye és telephelye. Írja le a székhelyre vonatkozó előírásokat.

Megoldások

1-3. feladat

Megoldása minden esetben egyéni megfontolást igényel, ezért konkrét megoldás nem adható meg ezen feladatokra.

4. feladat

A székhelye a cég bejegyzett irodája. A bejegyzett iroda a cég levelezési címe, az a hely, ahol a cég üzleti és hivatalos iratainak átvétele, érkeztetése, őrzése, rendelkezésre tartása, valamint ahol a külön jogszabályban meghatározott, a székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítése történik. A cégnek a székhelyét cégtáblával kell megjelölnie.

A székhelyet a Ctv. 31. §-a szerint irányítószám, helység, utca, házszám, emelet, ajtó vagy ezek hiányában helyrajzi szám feltüntetésével kell megjelölni. Mindez a biztos elérhetőséget szolgálja. Tekintettel arra, hogy az illetékes adóhatóságnál a székhelytől eltérő levelezési cím már nem adható meg, így nagyon fontos hogy a kiválasztott székhely alkalmas legyen arra, hogy hivatalos leveleinket fogadhassuk, mivel az ismeretlen székhelyű cégek adószámát az adóhatóság azonnali hatállyal felfüggeszti.

A hatályos szabályozás értelmében lényegében minden olyan hely, ahol egy társaság a székhelyén kívül üzleti tevékenységet folytat, telephelynek minősül.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Ismeretei alapján döntse el, hogy kötelező-e a vállalkozói igazolvány!

A large rectangular box with a yellow border, containing six horizontal lines for writing. A large, light gray watermark reading 'MUNKANYAG' is diagonally overlaid across the page.

2. feladat

Gyűjtse össze és írja le az egyéni vállalkozó felelősségére vonatkozó két legfontosabb szabályt!

A large rectangular box with a yellow border, containing ten horizontal lines for writing. A large, light gray watermark reading 'MUNKANYAG' is diagonally overlaid across the page.

3. feladat

Írja le, hogy a gazdasági társaság munkavállalóival szemben a munkáltatói jogokat ki gyakorolja.

4. feladat

Írja le, hogy a korlátolt felelősségű társaság vagyonából az egyes tagokat megillető hányadot hogyan nevezzük!

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Az egyéni vállalkozói tevékenység a továbbiakban nem köthető egyéni vállalkozói igazolványhoz, annak kiváltása csak lehetőség lesz.

2. feladat

Az egyéni vállalkozó büntetőjogi felelősséggel tartozik a vállalkozásban végzett munkáért és ezért teljes vagyonával felel.

3. feladat

A gazdasági társaság munkavállalóival szemben a munkáltatói jogokat – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – a vezető tisztségviselő gyakorolja. Ha a társaságnál ügyvezető testület működik, a társasági szerződésben, a társasági szerződés ilyen rendelkezése hiányában pedig az ügyvezető testület ügyrendjében kell rendelkezni a munkáltatói jogok gyakorlásának a testület tagjai közti megosztásáról.

4. feladat

A korlátolt felelősségű társaság vagyonából az egyes tagokat megillető hányadot üzletrésznek nevezzük.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

2009. évi CXV. törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről

2009. évi LXXVI. törvény a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól

308/2009. (XII. 28.) Korm. rendelet az egyéni vállalkozó tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóság kijelöléséről, valamint egyes kormányrendeleteknek az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvénnyel összefüggő módosításáról

65/2009. (XII. 17.) IRM rendelet az egyéni vállalkozói tevékenységhez kapcsolódó bejelentésekhez rendszeresített űrlapokról

66/2009. (XII. 17.) IRM rendelet az egyéni vállalkozói igazolványról

Somorjai Gáborné: Vállalkozási, gazdasági és marketing–ismeretek a szépségiparban, Beato Angelico Kiado, Győr 2009.

Hajós Ferenc – Eperjesi Zsuzsanna: Jogi és vállalkozási ismeretek, Tankönyvmester Kiadó, Budapest 2007.

Nagy Árpádné – Petrik Krisztina: Gazdasági és jogi alapismeretek, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest 2000.

www.magyarorszag.hu (2010. július12.)

<http://kozlony.magyarorszag.hu/> (2010. július12.)

AJÁNLOTT IRODALOM

Somorjai Gáborné: Vállalkozási, gazdasági és marketing–ismeretek a szépségiparban, Beato Angelico Kiado, Győr 2009.

Hajós Ferenc – Eperjesi Zsuzsanna: Jogi és vállalkozási ismeretek, Tankönyvmester Kiadó, Budapest 2007.

A(z) 1210-06 modul 012-es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
33 815 01 1000 00 00	Fodrász
31 815 01 0000 00 00	Kéz- és lábápoló, műkörömépítő
52 815 01 0000 00 00	Kozmetikus

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
12 óra

MUNKANYELVI ANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató